

Skatteregler for offentligt ansatte grænsegængere over Øresund reducerer arbejdsmarkedsintegration og må laves om

Claus Hedegaard Sørensen, 1. januar 2022

Sammenfatning

Skattereglerne gør det meget besværligt for offentlig ansatte lønmodtagere og deres arbejdsgivere at arbejde på den ene side af Øresund og bo på den anden og reducerer dermed arbejdsmarkedsintegrationen. Reglerne for privat-ansatte er mere hensigtsmæssige.

Jeg har i den forbindelse skrevet til skatteministeren og bl.a. spurgt hvad det skattemæssigt hensigtsmæssige er i den eksisterende ordning; hvad ministerens politiske holdning er; samt om ministeren vil arbejde på at fjerne problemerne. En e-mail fra Skatteministeriet besvarer imidlertid ikke på mine spørgsmål.

Jeg vil derfor bede medlemmer af Beskæftigelsesudvalget om at rejse spørgsmålene om den urimelige og uhensigtsmæssige forskelsbehandling mellem privat og offentligt ansatte overfor ministrene og arbejde på at få reglerne ændret.

Skatteregler for Øresundspendlere

Den nordiske dobbeltbeskatningsaftale fra 1996 regulerer beskatningsforholdene for borgere i de nordiske lande, der bor i et land og arbejder i et andet. I dobbeltbeskatningsaftalen skelnes mellem privat og offentligt ansatte grænsegængere. Artikel 15 vedrører således privat ansatte, mens artikel 19 vedrører offentligt ansatte.

I 2003 indgik Danmark og Sverige en supplerende aftale (ofte benævnt "Øresundsftalen"), som bl.a. vedrører grænsegængere mellem netop de to lande. Sigtet med aftalen var at udnytte den nylige etablering af Øresundsbroen og skabe et integreret arbejdsmarked. I lovforslagets bemærkninger stod der bl.a. at "Aftalen fjerner en række af de problemer, som grænsegængerne og deres arbejdsgivere har oplevet i dagligdagen. Med aftalen vil grænsegængerens skattemæssigt blive behandlet som sin kollega på arbejdspladsen".

Det fremgik imidlertid ikke eksplicit af lovforslaget eller folketingets behandlinger, at Øresundsftalen udspringer af artikel 15 i den nordiske dobbeltbeskatningsaftale og dermed alene gælder for privat ansatte grænsegængere. For offentligt ansatte grænsegængere er der fortsat masser af problemer og skattemæssigt behandles man ikke som sin kollega.

Uhensigtsmæssigt og urimeligt – egne erfaringer

Dette har jeg erfaret på egen krop. Jeg har i godt fem år arbejdet i Lund, Sverige og haft bopæl i Roskilde, Danmark. Jeg er i Sverige ansat på en offentlig forskningsinstitution, og som hovedregel har jeg arbejdet tre dage om ugen i Sverige og to dage om ugen i Danmark. Ved ansættelsens start var jeg i kontakt med både Skattestyrelsen og Skatteverket og konklusionen blev, at jeg skulle beskattes efter Øresundsftalen. Det indebar, at uanset om jeg fysisk befandt mig i Danmark eller Sverige, så skulle jeg beskattes i Sverige af hele indtægten. Sommeren 2020 gjorde en vaks medarbejder i Skattestyrelsen mig imidlertid opmærksom på, at Øresundsftalen ikke gjaldt for mig som offentligt ansat. Jeg skulle i stedet beskattes efter artikel 19 i den nordiske dobbeltbeskatningsaftale, hvilket konkret betyder, at de arbejdsdage hvor jeg fysisk befinder mig i Danmark beskattes jeg her, mens de arbejdsdage hvor jeg fysisk befinder mig i Sverige beskattes jeg der.

Disse beskatningsforhold skaber en del besvær både for mig, min svenske arbejdsgiver såvel som skattemyndighederne. Jeg skal således føre regnskab med, hvilke dage jeg arbejder i hhv. Danmark og Sverige. I begyndelsen af hver måned skal jeg oplyse arbejdsgiveren, hvor mange dage jeg forventer at arbejde i Sverige i løbet af måneden, hvilket afgør hvor meget svensk skat som trækkes i lønnen. Eftersom jeg på forhånd ikke fuldstændig kan forudse hvordan arbejdet fordeles mellem Sverige og Danmark, så opstår afvigelser, som fx betyder, at det svenske Skatteverket efterfølgende skal overføre for meget indbetalt skat til Skattestyrelsen (såkaldt trekk) eller til mig, hvilket imidlertid let kan tage mindst et år. Som offentligt ansat grænsegænger skal jeg endvidere både forholde mig til Skatteverkets og Skattestyrelsens fortolkninger af reglerne, og de to instanser har ikke altid samme fortolkning. Det gælder således i spørgsmålet om, hvordan sygedage opgøres og dermed hvordan løn under sygdom skal beskattes.

Alt dette ville være anderledes, hvis jeg var privat ansat og blev beskattet efter Øresunds aftalen.

Ministeriets svar

På denne baggrund skrev jeg i efteråret til skatteminister Morten Bødskov og spurgte til det skattemæssigt hensigtsmæssige i den eksisterende ordning; hvad ministerens politiske holdning er; samt om ministeren vil arbejde på at ændre reglerne (se vedlagt bilag).

Ministeriets reaktion på min henvendelse besvarer desværre ikke mine spørgsmål (se vedlagt bilag). Ministeriet skriver i sit svar, at ”den nuværende regel er udtryk for en balance mellem på den ene side udbetalingslandets ønske om at beskatte offentligt ansattes løn og bopælslandets ønske om at beskatte personer, der ikke kun bor, men også arbejder dér”. Det er sikkert korrekt, men det besvarer *ikke* mit spørgsmål, om det skattemæssigt hensigtsmæssige (den skattefaglige begrundelse) for den eksisterende ordning. Hvorfor gælder der to forskellige regelsæt, ét for privat-ansatte (hvor hele indtægten beskattes i udbetalingslandet) og et andet for offentligt ansatte (hvor indtægten beskattes efter hvor arbejdet udføres)? Hvorfor er det ikke den samme balance mellem udbetalingslandets og bopælslandets ønsker, som er fundet for henholdsvis privat og offentligt ansatte grænsegængere over Øresund?

Hvad angår mit spørgsmål om ministerens politiske holdning og engagement i at løse problemet skriver ministeriet, at ”forhandlinger med andre lande om dobbeltbeskatningsoverenskomster er fortrolige, medmindre andet er aftalt med den anden forhandlingspart. Jeg kan derfor ikke oplyse nærmere om, hvilke lande, der aktuelt forhandles med eller indholdet i forhandlingerne, men Skatteministeriet er opmærksomme på dine synspunkter, og de vil indgå i overvejelserne ved et eventuelt kommende eftersyn af Øresunds aftalen”. Jeg forstår naturligvis at de konkrete forhandlinger med fx Sverige må være fortrolige, men det forhindrer jo *ikke* ministeren i at tilkendegive sin politiske holdning og oplyse, om han vil arbejde for en ændring af de eksisterende regler. Det er rart, at Skatteministeriet vil lade mine synspunkter indgå i overvejelser ved et eventuelt kommende eftersyn af Øresunds aftalen, men det efterlader mig med et indtryk af, at det er særdeles tvivlsomt, om ministeren faktisk er enig med mig og virkelig vil arbejde for en ændring.

Beskæftigelsesudvalget må få ministrene ud af busken

Efter at have læst lovforslaget om Øresundsafthalen, lovforslagets bemærkninger, Skatteudvalgets betænkning og Folketingets behandling af lovforslaget om Øresundsafthalen tvivler jeg på, at ret mange folketingspolitikere den gang var opmærksom på, at aftalen ikke gælder for offentligt ansatte.

En opmuntrende formulering findes imidlertid i Øresundsafthalens næstsidste artikel, hvor der står: "Hvis det viser sig, at der er skattemæssige hindringer for den fortsatte integration i Øresundsregionen, er Danmark og Sverige enige om at indlede forhandlinger for at overveje indførelse af nye bestemmelser eller ændring af bestemmelser i denne aftale eller at tage initiativ til ændringer af overenskomsten af 23. september 1996 mellem de nordiske lande til undgåelse af dobbeltbeskatning for så vidt angår indkomst- og formueskatter".

På den baggrund anmoder jeg Beskæftigelsesudvalget om at rejse problemet med beskatning af offentligt ansatte Øresundspendlere overfor ministrene og få dem til at besvare spørgsmålene om det skattemæssigt hensigtsmæssige ved de eksisterende regler, regeringens politiske holdning samt hvorvidt han i overensstemmelse med Øresundsafthalens næstsidste artikel vil arbejde for at ændre disse uhensigtsmæssige og urimelige regler.

Vedlagt findes såvel mit brev til skatteministeren som ministeriets svar.